

MÓRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lejt. III. Évf.

Márkisevci, 1924. április 13.

Broj 15. Szám.

'Zé pá'zapelávajo...

Komâ szmo k-zacsétki prisli pozáblenyê preminôcsaga sztrankarszko volilnoga pré'zivilénya, sze 'ze pá prika'zúje na horizonti ta nôva borba Komâ szmo sze zacséli szpoznati z ráznimi partáji, tóje 'znyl parlamentárnim delom, stero szmo z osztrím poglédóm szprevájali, da sze nâ ogvüsamo ali szo isztinszke bilé recsi za csasza kortesêranya ali nê, sze zapelávanye 'ze pá znôva zacsinya. Kricsíjo ka sze volítvi bl'zajo; factum, kak szredszto za agitácijo zagotávla, ka szo príprave velke; rázni zapelávcov maszleküvanye ka'ze, ka bi sze parlament, kí je za rédnó dr'zavno delo szprávléní vküper, razpüsztó, i na vékso skodó dr'záve sze zacsnejo toriti z dácsov plácsani pênezi za vîsesnya vödávanya, na volilni sztroškov (komissije, skrinjice itd.) kritje. Ali moremo pridti tak do konsolidácije?

Edno leto je minôlo od csasza volítev i vu tom vrêmeni csirávno je zadosztó bilô zatô, ka bi sze za národ doszta dobrogá vcsínolo lëko, na 'zaloszt, toga pripoznati nemremo. Recsi kortesêranya, oblúbe volilne agitácije, znamênya po ednolêtnom vrêmeni i csákanyi szmo sze tûdi ne vcsakali. Mogôcse je doszedásnya mocsnêsa i ravnajôcsa partája nájbôgsega namêna i mislênya bíla, ali nyé delo je moglo bidti szamo resítev ti nájszilnêsi dugovány, i csi medtem kâ tûdi za národ nevugodnoga, tó szamo tisztim grupam moremo szpíszati na bremen, kí kak zatô odebráni, bi szi za dúznoszt mogli djáti delati za lûdsztva dobrôto, nê kak szo delali tê, i tó prôti oblúbam, stero szo dáli za vrêmena volítev. Med têmei szo edni niti fá nê sli, tê drúgi pa — csi szo rávno tam bíli, — delali kricsali escse i tê prôti, gda bi sze za národ dobro stelo delati. Vsze tó je prôti tisztim oblúbam, stero szo dáli za csasza volilni borb.

I gda tó vsze mî prêkmurci predocsmí moremo dr'zati, sze neszímó datí zapelati, ráznim agitátorom i zapelávcóm notri szkocslti tê i szamo záto, ár nasz oni fárbajo i nász za odhornike posztaviti dájó. Mamo escse csasz szi premislávati tak

dugo, dokecs pride tiszto vrêmen, gda zdignyenov glavôv moremo povedati i tó zdrzno: mî szmo ednáki domacsini, záto z ednákov domácsov mocsjôv za domácsi lûdi pravico odimo naprê. Gda pride vrêmen za odlocsitev, tê sze ponôvno nâ szka'ze tiszta miszel, stera nász vodi po pravicsnoj pôti do isztinszkoga dela — za národ. Ka nam dnesz ob-

lûbjávajo i trdíjo szo navádne fárbarije, kak szmo tó 'ze ne szamo ednók — na naso skodo — sze ogvüsal. Záto nász Prêkmurce nâ niscse ne zapeláva, ár známo, ka nász szamo edno resí lëko i tó zdrúžena môcs vszê domacsinov pod ednovzásztavov tê, gda sze ogvüsamo za edno miszel i tó: *Prêkmurszki národ resiti od nikojidênya.*

Delo M. Sobote gledôcs na prîsesztnoszt.

Murska Sobota, negledôcs natô ali je obcsina mála ali velka, ali mo jo imenüvali váras, meszto, je vszegavecs centrum nase vérsztveno — kulturno razvite, mále, voszkêse domovine, stera sze imenüje — Prêkmurje. Ka vu nyé dneszdén vsze szpi, szi je nê száma kríva, vu tó je prisla — szimôrazmeto — po stagnáciji 'zivilénya i razmer vu nyé okôlici, po vszâkovrsztnom zadüsenyê Prêkmurja. Tê mrtvi sztan sze pa nevtaíjvo pozdignoti more tê, gda de z celov mocsjôv v obracsáji 'zeleznica M. Sobota—Ormož i tó ne szamo za M. Soboto nego za celo Prêkmurje.

M. Sobota je dnesz telko kak edna vész. Razlika med nyima je szamo tó, ka má doszta trgovin i escse vecs urádov, kanceláj. Tá razlika je pa pravzaprav ne razlika. Trgovine z blágom sztojijo, ár kmet, kí je nájbôgsi küpüvalec, 'ze dnesz brez pênezi sztoji, velka dácsa, velke cêne indusztriszki dugovány szo pojele za 'zivino dobleri máli pênez. Za uráde i uradnike pa nêga za sztanüvanye potrební presztótorov i kelko zavolo vesznicsko nivôja, telko zavolo takzvane sztanoványzke komissije, stera escse dneszdén dela neprilike hí'znim lasztnikom i zavéra, nazájd'r'zi nisterna zmo'znêse, kí bi volô meli i môcs za delanye nôvi hí'z.

Tó je kêp denésnye M. Sobote — nakrátcí, — da niti gúcsali nemo kak je blatna, brez kanalizácije, i kaksá je nyé razszvetláva. Zavolo denésnye mrtvoszti pa delo za prîsesztnoszt neszímê bidti mrtvo, ár je gvüšno razvijanye i de ednók trbelo vsze tó, ka dneszdén menka, tê de pa naednók vsze delati doszta. Záto de sze obcs. ravnitelom dobro preszkrbeti 'ze v naprê i szi sz-prîsesztnosztjov racsúnati. Ceszté dobre, sztanoványa, razszvetláve doszta i ka je glávno, velko okôlico zvézati z dobrimi pêskimi potámi, kí do vlekke vesznicsare zavolo krátke, dobre pôti v M. Soboto, i do neszli vsze tiszte potrebcisine (mleko, belice, zmôcsá, zelenyávo itd.), stero do za kak prîsesztnoga velkoga meszta pré'zivilénya prepotrêbna. Sztem zádnyim szi pa tembole moremo racsúnati, ár nasz agr. reforma dén za dnévom bole sztrási i csi véksa vérsztva razdelijo, osztáne M. Sobota nê szamo z mlêkom nepreszkrblena, nego i z drúgimi vérsztvenimi pridelki.

Csi sze racsúna M. Sobota za váras, posztáne tak zaisztino tó, csi de 'ze v naprê pripravlena na vsze tiszte potrebe ka sze za váras dosztája i ka je nê zamüjeno csi sze odpré 'zeleznica M. Sobota—Ormož.

Romániji sze Ruszi grozíjo.

MOSKVA. Kak je 'ze znáno, szo Ruszko-Románszka pogájanya nê prisla do pricsákanoga szporazmênya v pitányi Besarabije, po sterom zdá liszt 'lzvestija etak píse „Pitánye Besarabije za nász telko pomêni, ka je pomênila za Francijo zgüblena Alzacija. Zvéza sovjetszki republik bode csakala na vugodno zgodovin-szko priliko, gda de zmágala szamodlocsba. Za konfliktus, ki de nasztao v jugovzhôdne (délnyugat) Eu-

rope, de kríva Romanszka oligarhia. i nyéni europszki patroná'zi.“

Telko je písanoga odtoga, i csirávno sze malo vidi, sze doszta lëko csté 'znyaga. Zmiszli püsztlti Besarábijo i k Rusziji sze proszécsi nyé národ, szi Ruszi niti prizadeti nedájó. Tó je krivicsnoga mírá szád. — Minister Nistor je pravo: »Besarábijo mo bránili, tûdi z oro'zjom.«

Japáni prôti Ruszom.

LONDON. Vsze novine písejo nisterne glászi Moszkve, kí trdíjo, ka sze Japáni na bojno pripravljajo prôti Ruszom. Z tê je razvidno ka Japanszka szoldacsijo zbêra v Mand'zuriji i Koreji, odszkocscse Rusze (prôti komuniste) v Kíni pa podpêra.

Italianszke volítvi

szo tak mocsne borbe, kak doszémao escse nigdár nê. Mussolinijova fasistka vláda na vszâko formo scsé doszégnoti parlamentárno vecsino, za volo steroga vszém drúgim partájam dela kak nájkêse te'zkôcse.

Je vsze mogôcse?!

Pravzaprav szmo nê ednosztanzszkoga mislênya, tûdi protivniki neszímó bidti ednomi ali drúgomi sztáni, ár csloveka pravica kak taksega szamo edna mogôcsa i tó 'zivetí k-csloveki priszpodobno. Pôleg toga bi sze pa doszta lëko zgôdilo taksega, ka bi ednomi dobro bílô drúgomi pa nê na skodo, csi bi sze godílo pravicsno. Agrárna reforma sze je z vsztôpom Pribicsevicsove grupe v vládo, pá obüdila i nasz sztrási, gledôcs na obcsnovérsztveni sztális, doszta bole kak pa za vremena szamoradikálne vláde, gda je agr. ref. 'ze zacsélé mé-rati. Nemo pravli, ka vecs, potrdímo tiszto isztino, ka szrmaskêsim, brez zemlé sztojécsim lûdém trbê zemlô datí, ali po isztini i pravicsno. Na priliko, bi eden ôszmi tao grofovszke zemlé zadoszta bílô za nase Prêkmurszke lûdi, szamo ka tem nê szamo zemlô, nego tûdi kredit bi nyim trbelo datí, da tak zemlô z dobrov márhov i skerjôv dobleri grünt obdelávajo lëko. Ovacsí pa nema producent, nê konsument, tûdi — poszredno ne dr'záva. Kak pa té scsé kmét-ska dr'záva szebé i szvoje prebiválce prizívati, dr'zavni proracsun szkém scsé pokriti. Jeli pá z véksov carinov i dácsov?!

* * *

I gda szi o prîsesztni véksi bremenâ, kí do sze naszlányali zavolo mányosztí (léhaság) táksega vértüvanya navêkse na kmeta, vsze tó zagotovimo lëko tê, gda szi predsztávimo nam bli'ze poznáno vérsztvo grofa Szapáryja, steroga ménsi del je vroká-g. Osterera i Horvátha pod nárednêsem ravnányi, i stero dnesz vsze scséjo razdeliti. Právimo ka trbê nasim lûdém, zemlô kí jo nemajo, ali tó zemlô (cca 800 plúgov) bi nepotrêbno bílô razdeliti tê, gda bi nyim zadosztüvala 'ze razdeljena zemla, csi bi jo razdelili nasim domácsim lûdém i nê tisztim talijanszki lûdém, kí szo záto prisli k nam v Jugoszlávijo, ár szo znali ka do tú vszigdár 'zivali prednosztí i tak szo dôbili zemlô csi jo rávno obdelávati nevejo. I csi 'ze dônok tak more bidti, (?) i pricsaküvanyi volítev taktika 'zelé (!) tó agitaciszko skér, píiamo: sze za pravicsno delo szpozná deliti zemlô i v krâ vzéti med vérsztvenim letom, gda je tê edem po ednom celo zímó vzdr'závatí mogo telko lûdi i márhe da obdela i pognoji lëko tó zemlô stero je zdâ 'ze poszejao? Sto plácsa vsze to delo, gnoj, szemen, vlo'zeni kápítál itd? Ná plácsa dr'záva z kmétskov dácsov? Tó je vértüvanye! Ali sze prvle nê znalo zatô! Ali podrejeni faktorje szo môcs dôbili szamo zdâ gda je ekszponentna grupa agr. reforme v vládo sztôpila? Je vsze mogôcse, ali tak sze pa miszlimo niti v Rusziji ne dela prôti kmeti i na skodo dr'závi. Kama pridemo tak? Na drôg.

A Muraszombati Takarékpénztár mérlege.

Prekmurje közgazdasági életében igen fontos eseményt jelent a régi takarékpénztár múlt évi üzleteredményének mérlege, amelyet az igazgatóság az ápril. hó 15-én megtartandó közgyűlésen fog a részvényesek elé terjeszteni. Prekmurje közvetlenül érdekelt közönsége előtt nem ismeretlen, hogy a „stara gasa” mely 50 év óta szolgálja becsületesen népünk közgazdasági érdekeit, önhibáján kívül a viszonyok mostohasága következtében súlyos válságot élt át. A régi — apáink által alapított és nagygyá fejlődött intézet megmentésére irányuló akció, amely helyel-közzel heves küzdelmeket is váltott ki, a múlt évi február hó 18-án tartott közgyűlésen első részében befejezést nyert. A talpraállítás lehetőségeinek szilárd alapjai lerakattak azzal, hogy a Muraszombati Takarékpénztár érdekközösséget létesített az ország egyik legnagyobb pénzintézetével az Adria Bank Részvénytársasággal. Ez az érdekközösség tette lehetővé, hogy a Muraszombati Takarékpénztár három évi kényszerű pangás után *újra dolgozni kezdhetett*, mert az eladdig bizonytalan helyzetet, az alaptőke 20 százalékanak feláldozásával — tehát aránylag jelentéktelen áldozattal — felváltotta az a stabilitás és nyugalom, amely nélkül pénzintézeti működés el sem képzelhető. 1923. február 18-án tényre vált, hogy a Takarékpénztár állapota *rendezett viszonyok közé került*. A helyzetnek ezt a kedvezőre fordulását meggyőző déssel hitte és hirdette minden tényező akinek a sanálás keresz-

tülvitelét célzó nagy, sokáig tartó és küzdelmes munkában része volt. Az a mérleg pedig, amelylyel most a Takarékpénztár igazgatósága a részvényesek elé lép, beszédes bizonyítéka annak, hogy az intézet fennállásáért és önálló tovább működéséért küzdőknek igazuk volt, erős meggyőződéssel vallott és hirdetett hitük valóra vált. —

Az ügyvezetés kiválóan szorgalmas és nagy hozzáértéssel végzett *alig nyolc hónapos munkájának* az eredménye ez a mérleg, mert az intézet tulajdonképeni banktevékenységét csak 1923 április vége felé kezdte meg. Korántsem állítjuk, hogy a tiszta nyereiményként kimutatott 280.446 korona valami feltűnően nagy szám, de azt igenis kiemelendőnek tartjuk, hogy ekkora válság után, három esztendei kényszerű üzlettelenség után ez az eredmény *ujrakezdésnek nagyszerű, különösen ha figyelembe vesszük* azt az óriási pénzkrisist, amely a nyár derekától kezdve az SHS. állam közgazdasági életét fojtogatta. —

Ez az eredmény teszi lehetővé az igazgatóságnak, hogy az elmúlt évre *osztalékot is fizet* a részvényeseknek, amiben ezeknek szintén nem volt részük már 4 év óta. A 160 koronára lecsökkentett névértéknek 10 százalékat, 16 koronát fizet az intézet osztalékképen, s ezzel beváltja az igazgatóság azt az ígérését is, amit a múlt évi nevezetes közgyűlésen tett, hogy az 1923. évre már fog osztalékot adni.

Az elmúlt 1923-ik év volt a Muraszombati Takarékpénztár 50. életéve. A félszázados intézmény jubileumát fényesebben és szebben nem is lehetett volna megünne-

pelni, mint azzal az örvendetes ténnyel, hogy a halálra ítélt és a feloszlásra megérettnek tartott intézetet annak lelkes vezetősége megmentette szomorú sorsától s új életre hívta. Minden okunk meg van arra, hogy ebben az új életben, az intézet erőteljes tovább fejlődésében higgyünk mert népünk bizalma rendületlen, a vezetés nagyszerű és kifogástalan, a Jadranska bankával létesített érdekközösség pedig olyan szilárd alap, amely az erőteljes fellendülés legfőbb biztosítéka.

GLÁSZI — HIREK

— **Híztvo.** H a h n Izidor i K e m é n y Iréne z Murske Sobote sze zdáta 15. aprila. (Námeszto drügoga naznanila)

— **Nóvi gerent.** Matyaséc Iván čentibszki gerent je od gerentsztva v Pince-i razreseni i je na nyega meszto Lukács Ignác vért v Pinci imenüvani.

— **Ogen.** 7. aprila vecsér ob 9 vőri je neznáni csinitel vűzgao szlamo g. Novák Franc páznika ciglárne v Puconci. Szlama je zgoréla cěla, skode je 1000 Dinárov. Nováka, ki je kak vőren szlűzbenik szvojega goszpōda, pri ciglegncā zaposzleni delavci nelűbijo i tak zdā, kak pred dvema letoma je vűzgāna szlama od — kak sze gucsi — tē delavcov rōk. Zaszedūvanye tecsē.

— **Mrtelnoszt.** Po dugsem betegūvanyi je v M. Sobotskom spitali t. m. 7. mrō podpreglednik finansne granicsne kontrole v Martinyi g. Ozimic, ki je z velkim taljemānyom znancov, prijatelov i finansni kolegov t. m. 9-ga būo djāni na vecsni pokoj. Lēhka nyemi būdi Prēmurszka zemla!

— **Velka to'vajszka banda v Bodonci,** ki je 'ze dūga lēta v sztrahoti dr'zāla cēlo krogliño, je na szrecsno formo zgrāblena. Doszēmao je zaprēti 14

lūdi, pri ki je doszta blāga nājdeno. Preiszkāva dale tecsē.

— **Dvā, — ki obā tō'zita.** Escse mēszeca nov. 4. leta 1923. szta sze zbila v lōgi za nīke malenkoszti volo Dūh Tamás i Zrinszki Stevan obā z Nerádnovec i zdā eden drügoga tō'zita zāto, ár'je eden bit būo, drūgi pa predoszta dōbo. Pa lūdje dōnok pītajo zākā trbē telko fiskālisov.

— **Ka'vecs nigdār nevesini.** Krajšē Martin poduradnik M. Sobotskoga o szodiscsa sze je v nocsī od 9.-ga na 10-ga v sztanūvanya hi'zi obeszo. Vzrok je gvūsno drūzinszki, ár je 'ze-na nē prinyem.

— **Glāszi z poste.** Postna uprava v M. Soboti nam naznānya ka je po minisztr. odrēdbi na M. Sobotski-post telefonszka i telegrafszka nōcsna szlűzba od 6. IV naprē [prehēnyala i szvpelala szlűba »C« ki trpi: od 1. IV do 30. IX. od 7 do 21 (a) vőre, med csaszom od 1. IX do 31. III pa od 8 do 21 vőre.

— **V znānye pallērom.** Okr. glavarsztvo je odrēdilo vszēm pallērom, ka vszi delavci, idōcsi na sezonszko delo v Belje, prvlē kak bi szi vszeli na vlāk v Dolnoy Lendavi, pokāzati 'zelezniskomi uradniki v D. Lendavi, da nema jo trahome. Brez toga potrdila, za stero je dūzen plācsati pallēr zdravnīk za preglēdanye delavcov 100—150 D je v vlāk szlōpiti prepovēdani. Pallērje sze opomīnajo, ka delavec ki trahom mā, de nazāj poszlāni.

— **Csi minējo posztni dnevi,** sze z szlicsē oblēka 'zalūvanya csarna i prido na dēn po-vūzemszka, veszeljā pu na. Priprave zatō szo nē mālē, negsz punov mocsjōv tecsēje i tā nē brezāsēnyā (meglepetēs). Med tēmī szm'ze zvedli, ka sze dvē szōszednivi vēsogengaszilna drūstva neobtrūdlivo boi ta stera sze bole vōpokā'ze, vendapa sz previdēnyom tak, ka neta obobdr'zāvale veszelice v ednom dnēv niti v ednom mēszeci ne nego Morāv

Tallózás régi ujságokból.

Ezelőtt 14 évvel 1907 tavaszán épen olyan vasutat váró időköt éltünk mint ma. A különbség az, hogy akkor egészen biztosan tudtuk, hogy meg lesz a vasut, mert anyagvonatok már javában jártak keltek egész a Lendva hidig. Az új vashidon még nem mertek átmenni, mert nem volt még a hivatalos hidpróba. Végre aztán ez is megtörtént s erről a nevezetes esetről szól az alábbi vidám történet, amelyet Dr. Vályi Sándor írt a helyi trombitába. Akkor még neki is jobb kedve volt . . .

Hidavatás Muraszombathban.

Jámbor olvasója e bohó írásnak ha azt hiszed, hogy nem igaz amit elbeszélünk, nagyon tévedsz. S azt se tessék gondolni, hogy e szomorú ugorkaszonban egyéb laptöltelék híján gunyolódó ujságíró agyban született meg e fantasztikus történet.

Hidavatás volt Muraszombathban. Kedden délutánra volt kitűzve a Lendvára épített vasuti hid próbája. Másutt az efféle szép csendben megy minden emoció nélkül. Nálunk már hetekkel előbb készültek a nagy napra.

A komoly apák és anyák nem nyaklevessel vagy vásárfiával akarták

síró gyerekeiket megnyugtanni, hanem szent komolysággal ígérték nekik: ha jók lesztek elviszünk benneteket a hidavatásra. Akinek anyósa volt, az pláne boldog volt. Szentül meg volt győződve minden anyóssal megáldott vő, hogy a vasuti hidakat úgy szokás kipróbálni, hogy ráültetik az összes anyósokat s ha a hid kibírja a sok anyóst akkor jó, ha pedig leszakad akkor pláne jó, mert a sok anyós a vízbe fullad. Szóval a legvérmesebb reményekkel nézett mindenki a hidavatás elé. Végre felvirradt a nagy nap. Voltak kíváncsiak akik már az előző éjjelt a hid tájékán töltötték, hogy jó helyet kapjanak. Nagy izgalomban volt az egész város s reggel 4 órakor már talpon volt mindenki, azt hitte az ember követ választás készül. Sippal, dobbal, zeneszóval vonultak ki a helyszínére az emberek. Olyan porfelhő támadt a népvándorlás nyomában, hogy másnap az egész városban egy porszemet sem lehetett találni, mert mind lenyelték a sietéstől lihegő kíváncsiak. Reggel nyolcra már künn volt a helyi intelligencia is és várt türelmetlenül. Lázás izgalomban teltek a percek, órák. Végre dél lett s a mozdony még mindig késett. Akik 30 évig vártak a vasutra, most egyszerre türelmetlenek lettek. Im egyszerre delet harangoznak. Mi lesz

most? Ha haza megyünk, lekésünk. Mit volt mit tenni, fűrgő biciklisták szaladtak a vendéglőkbe s fél óra alatt künn ebédelt az Isten szabad ege alatt az egész város.

Odahaza a szakácsnék kihajították romlásnak és kozmásodásnak indult étkeiket, mert nem volt aki megegye. Ebéd után a kártyázók a fűben munkához láttak s folyt az alsós vigan. A hölgyek addig egymás tolettjeit bírálgatták műértő szemekkel. E sorok írója, mikor a helyszíne nére tévedt, azt hitte, hogy ismét a plebejusok vonultak ki a Mons Sacerre s mint egykoron Menenius-Agrippa mesébe kezdett a gyomorrról. A türelmetlen kíváncsiak meg gyomroztak érte.

Végre délután hat óra lett. A türelmetlenség nőttön-nőtt. A gyerekek síriak, az asszonyok férjeikkel pereltek s mindenki azon csudálkozott, hogy hogy is lehet ilyen kíváncsinak lenni, de azért nem mozdult senki a helyéről. Sőt újabb csapatok szállingóztak. Ember, emberhátán tolongott.

Azután be esteledett. Leszállt az alkony. Lement a nap s csillagok jöttek. De a tömeg mozdulatlanul állott, azaz feküdt a fűben a fáradtságtól ellankadva.

ismét küldöncök szaladtak szét a városba s egy fél óra alatt tele

volt a tér ágyakkal. Mindenki elhátározta, hogy künn tölti az éjt, de megvárja a vasutat. Csend lett, valud a kíváncsi tábor. Valaki álmodik nagyot kiállt: Itt a vasut. Általános felugrálás, de a vasut nem jött. A álmaozót megverik s tovább alussnak. Egyszerre azután tényleg életű fűtyt hasított a levegőt s jön prűs kölve, robogva a vasut. Felriad mindenki. Akik még nem láttak ilye ördögös masinát, azok sehogysértették, hogy hogyan jöhet a vonat nélkül. Ezeknek aztán megmagyarázták, hogy a vonatknál a lovak benn vannak, nem pedig künn. A asszonyok fehér alsószoknyákat lobogtattak, a lányok virágot szórtak a férfiak a töltésen ugrándoztak s vasparipa dübörögve száguldott át a hidon. Kipróbálta . . . Így esett Muraszombathban a hidavatás. Regge 4 óra volt, amikor a közönség hazaszállingózott. — A rendőrség ezután adja tudtára a közönségnek, hogy egyik bokorban egy női félcipőt, egy férfi cipőt, egy másik bokorban egy bajuszkötőt meg egy szakad fűzöt, az ut mellett egy elől tendő flobert fegyvert és egy hátgombolható gyermeknadrágot találtak mely tárgyakat az igazolt tulajdonosok átvehetik a város házán.

je pri kresmári Banko mája 11-ga, novcarje pa v krcsmi Kühár ju-1.-ga Zarazmetoszt je lépa, mla- n sze nâ veszeli.

— Prvi kaplan — stajarec v Prék-
tji, kak je verszki okraj pod nôvo,
Dr. Karlinom sztojcso maribor-
o pûspekijo priso, je v Turnišče
nûvani, po iméni Fr. Ostrž. G. ka-
n je na boleznî dopûst odiaso i je
szto nyega imenûvani Anton Ran-
a, doszema kaplan v Selnici ob
ivi.

Pasics Rade a válság megoldása-
A szerb politikai és gazdasági
ben jelentékeny szerepet játszó
ics Rade, a miniszterelnök fia, lap-
an a »Beogradske Novosti«-ban a
ság, négyféle megoldásról beszél.
első mód szerint meg kell erősíteni
kormányt, miáltal a parlament mun-
a lehetővé tétetik. A második kom-
láció szerint koncentració kabinet
na alakítandó bizonyos radikális
rök kizárásával. Ebben az irányban
trovics Rasta tevékenykedik de kevés
errel. A harmadik megoldás a block
rmány volna de ez lehetetlen, írja
ifju Pasics lapja, mert a blocknak
csen programja. A negyedik eshe-
ég végre az új választás. Figyelembe
ak az első és utolsó kombinatio
bet jelenti ki a miniszterelnökhöz
el álló újság, anélkül azonban,
gy az első kombinatio meglehetősen
mályos tervét megvilágítaná. Új vá-
ztusok esetén a skupstinát husvét
n feloszlatnák s a választások aug.
zépén lennének.

Új választások. Pénteken délután
erjedt hírek szerint a Nemzetgyûlés
szlatása befejezett dolog. Kormány
rökben most azon tanakodnak, hogy
új választások mikor legyenek,
tás alatt vagy aratás után. Bár a
zan ész azt követelné, hogy a leg-
ntosabb mezőgazdasági munka, az
atás idején ne legyenek választások,
kormány mégis azzal a tervvel fog-
lkozik, hogy a hevesebb agitatio el-
rûlése végett a választásokat aratás
alt tartja meg.

Dr. Korosec cáfolata. Zágrábi
ibicsevics párti lapokban közlemé-
yek jelentek meg arról, hogy Dr.
orosec és a radikálpárt között meg-
gyezés készül s hogy a király a leg-
bbi audincia alkalmával megmutatta
r. Korosecnek azokat a nyugtákat,
melyek szerint Radics Oroszországból
gitációs célra nagyobb pénzüsségeket
apott. Dr. Korosec e híreszteléseket
élyesen cáfolja s kijelenti, hogy ki-
lgatásának során a Radicsnak adott
rosz támogatásról szó sem volt. A
dikálisokkal való megegyezésről szóló
rt még cáfolni is feleslegesnek tartja
r. Korosec. Az egész híresztelést
asics és Pribicsevics intrikájának mi-
síti Dr. Korosec.

— Leleplezett rablóbanda Bodóhe-
yen. Már évek hosszú során át tar-
tta rémületben nemcsak Bodóhegyet
e messze környékét is egy jól szer-
ezett rablóbanda, mely jobbára, gaz-
sági kisebb gépek és szerszámok,
mkülönbén ruha és zsupszalma
pásával foglalkozott. Kiletükröl még
lmodni sem lehetett, míg végre muli
ó 27-én egy szerencsés véletlen el-
rulta ôket. Ugyanis Zelko nevezetû
ecsaróci borkereskedô, kinek ezeltôt
ét évvel jûnt el a talicskája, zsup-
zalmája és pár keményfa deszkája,
Bodóhegyen jártában Bokán Miklós
zadánál, aki földet talicskázott, felis-
erte talicskáját melyről jelentést tett
csendôrségnek. A további vizsgálat

folymán kiderült, hogy Bokán egy
jól szervezett bandának csak tagja,
kiknél a nyomozás rengeteg holmit
foglalt le (kádák, répa- és szecskavágó
stb.) Eddig 14 egyén van bezárva, a
vizsgálat erélyesen tovább folyik.

— A »dollar-király«. Még 1921. év-
ben csípte el a csendôrség Szmodis
Kálmán ottóházi lakost dollar lopás
miatt, akit le is zártak érte. Egy sze-
rencsés pillanatban azonban kereket
oldott s átszökött a határon Magyar-
országba. De szerencséje itt sem volt,
mert valuta üzérkedés miatt már régen
körözték, miért 23 hónapra le is zárták
Magyarországon, annak kitöltése után
pedig kitoloncolták, illetve az SHS ha-
tóságnak szolgáltatták ki, hol most
újbol fog ülni — duplán.

— Ledûlô fa agyonûtt egy kisle-
ányt. Pic féle Topolovci-i erdôben
márc. hó 24-én fairtással foglalatos-
kodtak Lencsár István és Mátyás.
Mig ôk egy fának éppen a ledöntését
készítik elô, az idô alatt Gombóc
Franciska nevû 15 éves kislány is va-
lahonnan a közelükbe jött, kit a le-
dûlô fa ága elkapott s fejével egy már
fekvô fához úgy odavágta, hogy ször-
nyet halt. Kit terbel a felelôség majd
a megindult vizsgálat állapítja meg.

— Felakasztotta magát. Krajšek
Martin a M. Sobotai jár.-bíróság vég-
rehajtó altisztje folyó hó 9-éröl 10-ére
virradó éjjel lakásán hátizsákhordszíjjal
a gerendánál fogva felakasztotta magát.
A kiszálló bizottság iratait és 1100
Din pénzt lefoglalt s iratait megkezdte
felûlvizsgálni, hogy husz egyén végre-
hajtása által, melyet aznap fejezett be,
a kincstár nem-e károsodik. Feleségétöl
asztaltól és ágytól eltávolított s való-
színû tettét is efeletti bánat okozta.

— A M. Sobotai izr. hitközség elnök-
sége ezuton is értesíti a t. hívôket,
hogy a husvétî laskát már átvehetik.

— A Muraszombati Takaré-
pénztár közgyûlésének elhalasz-
tása. Az öreg takarékpénztár igazga-
tósága e hó 10-én tartott ülésén az
április 15-ére kitûzött rendes évi köz-
gyûlést bizonytalan időre elhalasztotta.
A szokatlan elhalasztás oka iránt ér-
deklôdvn a Takp. vezetôségétöl a
következô felvilágosítást kaptuk. A mult
évi közgyûlésen az alaptôke leszállítása
annak egyidejû felemelése s az alap-
szabályok módosítása határozottat el.
A kormányhatóság a módosított alap-
szabályok jóváhagyását attól tette füg-
gôvé ha az alaptôkének 10,000,000
koronára való felemelése igazoltatik,
mert a közgyûlési határozatok nem
intézkednek arra nézve, hogy a tôke
felemelés részletekben is megtörténhetik.
Ennélfogva az igazgatóság csak a régi
alapszabályokban megállapított, illetve
lecsökkentett alaptôkét vehette figye-
lembe dacára annak, hogy idôközben
történt részvényjegyzések folytán az
alaptôke tényleg 4,000,000 koronára
emelkedett. A felügyeleti hatóság a
beterjesztett mérleg alapján megállapi-
totta, hogy a befizetett alaptôke tényleg
4,000,000 korona s ápril. 10-én
felszólította az igazgatóságot, hogy a
mérleget ennek megfelelően igazítsa ki.
Mivel pedig ez az idô rövidsége miatt
és főként azért nem volt lehetséges,
mert a 4,000,000 Kor. alaptôkével bíró
intézetek mértegei legalább két héttel a
közgyûlés elôtt a hivatalos lapokban
közötteendôk, az igazgatóság kénytelen
volt a közgyûlést elhalasztani. Magától
értetôdik, hogy ez a változtatás a mér-
leg egyéb adatait nem érinti.

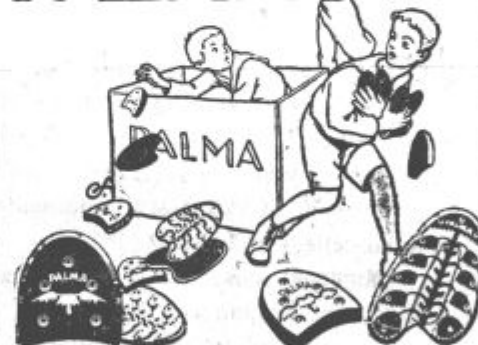
— Egy betörô megölt egy
csendôrt. Sarajevoból jentik.
Labura csendôr tettenért egy
betörôt amint ez a katonai raktár
ajtáját feszegette. A munkájában
megzavart betörô kést rántott elô
s több mély szurást ejtett a csen-
dôrön, aki összeesett. Erre a be-
törô még fejszeceapásokat is mért
a szerencsétlen csendôr fejére s
azután elmenekült. A csendôr
még a hejszínén meghalt. A gyil-
kos betörôt még nem sikerült el-
fogni bár nevét tudja a hatóság.
Kalajdžić Basonak hívják.

— Csaruga Jancsi rabló-
vezér monstre bûnpörében a
fôtárgyalás május 5-én lesz az
eszéki törvényszék büntetôtaná-
csa elôtt. Az ügyész 5 rablóra
halál büntetést a többire 15
éveu felüli szabadsávesztés bûn-
tetést indítványozott.

Postüvanye kralá.

BEOGRAD. Král Alexander I. je
na trí dnévnoj lovini v Belji büo. Pri-
toj priliki sze gucsi, ka je krao szpri-
jao Radicsove poszlance, med voditeli
dvá, Dr. Maček-a i Predaveca ki szta
nyemi szpômenico dalá prék z sterim
trditi scséta ka szo vsze, gucsi steri-
nyé partájo za prôti drzâvno májo —
zmislene.

PALMA



Kaučuk pete i kaučuk potplate

nose djeca i odrasli, jer su isti
trajni, jeftini i ugodni za nositi.

Vsled neprevidenih tehnično-
juridičnih zaprek se za **15. ap-
rila 1924** napovedani redni
občni zbor Hranilnice v Murski
Soboti d. d. prej Muraszombati
Takarékpénztár odloži na nedo-
ločen čas.

Upravni svet

Pincér és mészáros

tanoncnak egy jobb házból való fiu
felvétetik

Cigüth Iván vendéglôsnél Beltincén

Pejnezi — Pénz

1 Dollár = D. 78—79
100 Kor. Budapest = „ —12
100 Kor. Becs = „ —1139
100 Kor. Praga = „ 240
1 lira = „ 358½
Zürichben 100 Din = 710 sfrk.

KINO v Murski Soboti

Do 16 lejt star mladežen ni dovoljeno
V nedeljo 13. april. večer ob 8 uri

MOĆ DEMONA

Drama u 5 činova

U glav. ulozi: OLAF FÖNS

Millionen rauch

OSVJEDOČENI PROFESOR

humor

Vstopnina: Gornje lože 10 Din,
spodnje lože 8 Din, in II. prost. 3 D.

Lastnik kina

GUSTAV DITTRICH

Ne čakaj spomladi!

Naroči takoj:

s e m e,

sadno drevje, dalije, vrtnice,
gladiole, i. t. d. i. t. d.

„VRT“

DŽAMONJA in DRUGOVI

Maribor.

Zahtevaj cenike!

BÉRBEADÁS

Bodonci községben egy üzlet-
helyiség lakással együtt 1924.
május 1-től fogva bérbeadó. Az
üzlethelyiség a templom köze-
lében van, hol 32 év óta fenn-
álló jó forgalmu üzlet van.
— Felvilágosítást ad —

özv. MORCENSTERN REZSÖNÉ Bodonci

és

PORÉDOS ISTVÁN tanító TESANDVCI.

Trztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

100 kg.	Psenica—Buza	Din.	—300
»	» 'Zito—Rozs	»	—250
»	» Ovesz—Zab	»	—275
»	» Kukorica	»	—225
»	» Proszô—Köles	»	—300
»	» Hajdina	»	—225
»	» Szenô—Széna	»	75—100
»	» Graj—Bab csres.	»	—550
»	» zmésan—vegyes bab	»	—400
»	» Krumpli	»	75—100
»	» Len. sz.—Lenmag	»	—500
»	» Det. sz.—Lôherm.	»	2500

1 kg. III. II. I. prima

Bikov.	Bika	11-	12-	13-	14-	15-
Telice	Üszô	10-	11-	12-	13-	14-
Krave	Tehén	7-	9-	11-	12-	13-
Teoci	Borju			13-	15-	
Szvinýé	Sertés			23-	24-	25-
Mászt	1-a—Zsirl-a.				42-	50-
Zmôcsaj	—Vaj				40-	
Spej	—Szalona				32-	50-
Belice	—Tojás 1 drb.				1-	

Szhája vszako nedelo.
Naprej placilo: 1/ leta 24.,
1/2 12., meszecsno 4., V zvün-
sztvo 70., V Ameriko 80 Dinare
za edno leto.

**Megjelenik minden vasár-
nap. Előfizetési ára: 1/ évre
24, 1/2 évre 12, 1 hónapra 4.,
Külföldre 70., Amerikába 80
Dinár évente.**

**Reditelsztvo i opravnistvo
Szerkesztőség és Kiadóhivatal
MARKISEVCI p. M. SOBOTA**
Rokpíszl sze eszi posilajo i sze
ne vrnejo. — Kéziratok idekül-
dendők s nem adatnak vissza.

Cejna inseratov za □ cm:
Izjave, poszlano, odprta pisz-
ma 150., rēden veliki 150.,
mali oglasz 0-70 Din. i dāvek.
Pri vecskrat popuszt.

**Hirdetési árak négyze-
kēnt: Nyilttēr és ha-
150, rendes hirdetés
pró hirdetés 0-70 Din
illeték. Többszörinēt e**

KÖZGAZDASÁG.

Bilanca Hranilnice v M. Soboti

10 %-no dividendo (osztalek) plácsa.

Po stiri lētnoj tēzkoj krizi je „sztára gasza“ 1923. leta 18-ga obdr-
zala tiszti imenitni gyűlés, steri je to
zvün szvoje krivice v tēzki sztális pri-
dōcso, dugo lēt cvetēcso nápravo z
zadreg razmrēziti meo námen. Od toga
gyűlése, ki je szkonsao afiliáció z v
državi ednov nájmocsnēsov bankov,
tōje z Jadranskov Bankov, szmo szvo-
jecsaszno podrōvnom vsze opiszi. Dnesz
ze z veszēljom lēko konstatēramo, ka
vsza tiszta oblūba, ki szo od sztrāni
voditelsztva csūti bilā i szo sze glāszli-
le na akcionāre i vlozbenike, szo s
szpunile. Tá 50 lēt obsztojēcso „sztára
gasza.“ Prēkmurszkoga obcsno vēr-
tvenoga zítka té zmožen faktor je v
celōti na nogē posztāvleni i je znōvics
na osznāvlanya pōti.

V 13. broji M. Krajine szmo pri-
neszli bilanco sztāre gasze. Sz toga je
razvidno, ka gasza, stera je na nōvom
fundamentomi osznovāno delo pravza-
prav v zacsetki mājā zacsēla, ergo v
oszmi mēszecaj tākso nāszhajno (do-
bicskanoszno) trgovinszko delo dopri-
neszla, ka je 280.566 K. 40 f. csiszto-
ga dobicska pokāzala vō. Z csiszto-
ga dobicska — po statuti predpiszanom
odtēgnenyē — sze 16 Kor. dividende
(osztalēka) plácsa na vszako z 200 K.
na 160 Kor nominalno vrēdnoszt redu-
cērano akcijo. Z veszēljom konstatēra-
mo, ka tiszta nevcagliva borba, stero
szo z vrēlosztjov vodili pod vod-
sztvom g. Dr. Cifrāk Jānosa nister-
ni voditelje prvēse sztāre gasze za
obsztoj i za neodvisznoszt, je dopri-
neszla szvoj dober nāszhaj, szād.
Tō pa tem veszēlēse zagotovimo, ár je
z nasi pēnez osznovāna, tūdi i tak
more cveszti, kak szmo mi pricsakūvali
tō i té, gda szmo z nájbōgsim náme-
nom za nyē obsztoj pēneze vkūper-
dāli. Sztára gasza z Jadranske Banke
velkov pomocsjōv je tak zmāgano za-
csēla szvoj drūgi 50 letni tekāj.

**Zlāta pariteta v držāvā szrēd-
nyeeurope znāsa:** v Nemcsiji: 1 zlāta
mārka = 1 bilijon papirnati mārka; v
Ausztriji: 1 zl. korōna = 14.400 pap.
ausztr. koron.; v Csehszkom: 1 zlata
csehsz. korōna = 7.03 pap. css. korō-
ne; v Jugoszlāviji 1 zlati dinār =
15.82 pap. Din.; v Polszkoj: 1 zlatnik
(zloty) = 1.800.000 pap. Poljszki mārka;
v Madjarszkoj: 1 zlāta korōna = 16
jezero pap. madjarszki kron; v Rumu-
niji: 1 zlati lej = 37.37 pap. lejov; v
Itāliji: 1 zlāta lira = 4.6 pap. lire.

Gazdálkodás

A házi nyul tenyésztő egyesület
Mariborban március 23. 24. és 25.
napjain sikerült kiállítást rendezett.
Legnagyobb sikert a pompásan kifejlett
Angora és ezüst szőrű fajták keltették.
Az eleven nyulakkal kapcsolatban ki-
állították azokat a szőrmeárakat is,
melyeket e mindenképpen hasznos álla-
tok bundájából készített a szűcs ipar.
Ezen kevés igényű s emellett nagy
hasznót hajtó állatok tenyésztését nem
tudjuk eléggé melegen ajánlani gazda-
közönségünknek.

A világon a legzsírosabb tejet a
Dréher-féle martonvásári uradalom
»Augusztá 26« nevű tehene adja. Ez a
tehén magyarországi táj fajtájú pirost-
tarka. Anyját Kemenes-Högyészen Vas
m. vásárolták. Jó tejelő tehén volt,
4158 liter tejet termelt, 3-55% zsirtar-
talommal. Ezt túlhaladta az »Augusztá
26« nevű lánya s a tejtermelés terén
olyan rekordot produkált, melyhez ha-
sonlót nemcsak Magyarországon, de
schol az egész világon nem észlelték.
1923. május 3-tól f. é. febr. 15-ig
vagyis 289 nap alatt 10601 kg. tejet,
ebben 611-62 kg. tejsírt termelt, ami
átlag napi 36-68 kg. tejnek és ebben
2-11 kg. tejsírnak, tehát kb. 2 és fél
kg. vajnak felel meg. Legtöbb teje 1923
junius 20-án volt: 41-6 kg. Ilyen zsir-
tartalmu tehéntej létezéséről sem a
magyar, sem a külföldi irodalomban
nincsen feljegyzés!

Mindenki most oltassa sertéseit!
A marburgi főispán rendeletet adott ki
az oltóanyag árára vonatkozóla; egy-
ben kijelentette, hogy nemcsak Kr.
zem. bakteriološki serum zavod u Kri-
ževcima, hanem a Jugoslovanski serum
zavod v Zagrebu is lehet előnyös áron
oltóanyagokat rendelni. Sertéseket or-
bánc ellen és vész ellen lehet oltani.
A sertésorbánc ellenes oltás olcsóbb
8 Dinár darabonként. A sertésvész
ellenes körülbelül 14-15 Dinárba
kerül. Nálunk gyakoribb az orbánc és
ezért ez ellen ajánlatos a védőoltás.

Jó tanácsok.

A lovatat mindennap fogd be,
akkor is ha semmi dolgod nincsen,
15-20 percre!

A véhemes állatokkal az ellés
előtti napokon szorgalmasan sétálj és
figyeld meg annak viselkedését!

Csakis állatorvost engedj bele
nyulni az állatba!

Közli
NEMES MIKLÓS
állatorvos.

Novost!

Kaj je „Jelka?“

Nova iznajdba (patent) za
obnovo izgubljenega blišča
hišne oprave vsake vrste
lesa in barve, mramornatih
plošč, lesenih sten, par-
—: ketov in linolej. —

Naročila sprejema:

Jugoslovanski
kreditni zavod
MURSKA SOBOTA.

Naznānye

dam postūvanomi obcsinsztvi, ka
szam v Slovenska ulici v hiži goszp.
Kühāra v Murski Soboti odprla

trgovino z zenszki krscsāki

Dobijo sze vszākevrste gotovi kr-
csāki za zenszke, tūdi vzemem v pre-
delāvanye ali v pooravilo krscsāke.
Proszim p. n. obcsinsztva pod-
pēranye.

IVANKA ŠIEVANČEC
modistinja.

HALLÓ!

HALLÓ!

A legjobb minőségű
Portlandcement, mész, kész
épületesfa, deszka, léc a leg-
olcsóbb napi áron kapható:
MESZARICS ISTVÁN építési váll.
M. Sobota (a kath. templomnál).

Lēpe gorice

pri Kapeli z nōvimi hrambami i z
goszpodszkov hižov i z vesz inven-
tārom sze po cēni oddā. Vecs sze
zvē pri:

ČEH i GÁSPÁR trgovec
M. SOBOTA.

Jegygyűrűk

és bérnālási ajándékok
legjutányosabb áiban kaphatók
FLISZAR PÁL
órás és aranyművesnél
Fali Inga és ébresztő órák raktáron
Javitások Veszek
elfogadtatnak. aranyat, ezüstöt
Ugyanott egy jobbházból való fiu
tanulónak felvétetik.

Nagy Husvéti vás- csak 14 napig!

Mélyen leszállított árak

NŐI HARISNYÁK 70

Női flohr harisnyák min
szinben 150 K.

Női selyem flohr harisn
200-260 K.

Gyermek harisnyák minden s
ben. Férfi zoknik 56 K.

Nyakkendők nagy választék
40 K-tól 180 K-ig.

Zsebkendők 26 K. — Női
gyermek kötények minden na
ságban.

Női bluzok 360 K.

Női kalapok 400 K-tól 480 K

Bakfisch kalap 400 K. Gyerm
bőr kalapok 360 K. — Gyerm

szalma kalapok 140 K.

Függönyök nagy választék
Mindennemű pipercikkek k

hatók.

Hajcsattok, fésűk, hajtűk
olcsó árban. — Mindenne

női kalap alakítást elvállal

Tessék személyesen meggyőző
az árak valódiságáról és az

jo minőségeről.

A. KIRÁY trgovina
MURSKA SOBOTA

Fő-tér Berger-féle ház.

Tisztelettel értesitem a m
közönséget, hogy mechanik
üzletemet a

Pálfi-féle kovács- műhelybe

helyeztem át, hol azt minden
gőzgép-, cséplő-, motor-, kerék
és gazdasági gépek javítására
deztem be. Mindennemű gép-
kerékpár alkatrészek árusítása
eddig üzemeltetésében tovább
is árusítva lesznek, hol rendel-
és felvétetnek. A n. é közö
szíves további pártfogását ké
maradtam teljes tisztelettel

Mencinger István
mehánikus.

2-10

ODDA SE

v Gornji Radgoni na glavni
cesti dobro idoča gostilna
s poleg stoječimi goricami.
šumo in sadonosnikom. Hi-
ša v goricah je nova. Cena
zmerna. Več se poizve v
upravnistvu.

Skladište i zastupstvo strojeva za pisanje

„UNDERWOOD“

nadalje karbonpapir, vrpce za sve sustave. — Mali ručni
—: „Underwood“ u kovčegu, praktičan za putovanje. —

„UNDERWOOD“ ZAGREB, Mesnička ul. 1.